

SARC

Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

ALGEMENE RAAD

Advies over het Belgisch EU-voorzitterschap: aandachtspunten en thema's betreffende cultuur, jeugd, sport en media.

In opdracht van de Vlaamse Regering vraagt Minister-president Kris Peeters aan de SARC om aandachtspunten en thema's aan te geven die men graag aan bod zou zien komen tijdens het Belgische EU-voorzitterschap, en die zowel belangrijk zijn voor Vlaanderen als relevant zijn binnen de Europese context.

CULTUUR

Sinds het Belgische Voorzitterschap in 2001 is er tijdens de informele ministerraad, georganiseerd door Vlaanderen, gepleit om werkplannen te hanteren. Het werkplan 2008-2010 werd opgesteld door het Portugees voorzitterschap in de tweede helft van 2007.

De SARC vraagt dat tijdens het Belgische voorzitterschap het “**Werkplan Cultuur 2008-2010**” wordt geëvalueerd en op passende wijze wordt afgesloten zodanig dat naadloos kan worden overgaan naar een nieuw werkplan 2011-2013. Indien nodig kunnen sommige doelstellingen van het werkplan 2008-2010 verder worden onderschreven worden en opgevolgd.

Het betreft volgende 5 prioriteiten:

- Het verbeteren van de voorwaarden voor mobiliteit van kunstenaars en andere op cultureel gebied werkzame beroepsbeoefenaars
- Het bevorderen van de toegang tot cultuur, met name door promotie van cultureel erfgoed, meertaligheid, digitalisering, cultuurtoerisme, synergieën met het onderwijs, nl. het kunstonderwijs, en een grotere mobiliteit van collecties
- Optimaal benutten van het potentieel van de culturele industrieën
- Verzamelen van gegevens en ontwikkelen van statistieken en methoden in de culturele sector en verbeteren van de vergelijkbaarheid
- Promoten en uitvoeren van het UNESCO-verdrag betreffende de bescherming en bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen

De SARC pleit er voor om in het nieuwe werkprogramma onder meer volgende prioriteiten naar voor te schuiven:

- **het bevorderen van de interculturele dialoog en interculturele competenties.** Er kan worden verder gebouwd op de conclusies van de Raad van de Europese Unie in de context van het Europees Jaar van de Interculturele Dialoog (2008) een thema waaraan in Vlaanderen zeer veel aandacht is besteed.

- **het stimuleren van de creativiteit middels een leven lang leren.** Het Europees Jaar van de creativiteit en innovatie (2009) is hiervoor een passende aanzet. Een ander aanknopingspunt is de resolutie van het Europees Parlement over de volwasseneneducatie *Een mens is nooit te oud op te*

*leren*¹, waarin een dringend beroep wordt gedaan op de lidstaten om kennisverwerving en de ontwikkeling van een cultuur van levenslang leren te bevorderen, met name door middel van een gendergelijkheidsbeleid dat de volwasseneneducatie aantrekkelijker, toegankelijker en effectiever moet maken. Daarnaast is er de mededeling van de Commissie *Een mens is nooit te oud om te leren*² van oktober 2006, en haar actieplan *Het is nooit te laat om te leren*³ van september 2007, die beide de volwasseneneducatie als een belangrijke component van een levenslang leren onder de aandacht brengen, en waarin de lidstaten worden gevraagd de belemmeringen voor deelname aan volwasseneneducatie weg te nemen, de algehele kwaliteit en doelmatigheid ervan te verhogen, de validatie en erkenning te bespoedigen, en te zorgen voor voldoende investeringen en toezicht.

Het feit dat ‘cultureel bewustzijn en culturele expressie’ één van de sleutelcompetenties is voor het Europese programma levenslang leren, wijst erop dat cultuur een katalysator is in de creatieve ontwikkeling van het onderwijs en de levenslange vorming. De SARC vraagt dan ook dat cultuur zeker een prominente rol zal spelen in het Europees Jaar van de creativiteit en innovatie. Hierbij dient de vernieuwende kracht van cultuur te worden aangesproken in relatie tot ruimere maatschappelijke, economische, ecologische en politieke onderwerpen. Het belang van de bijdrage van de culturele en creatieve sectoren aan het verwezenlijken van de Lissabondoelstellingen kan op die manier zichtbaar worden gemaakt.

2010 wordt op voorstel van de commissie het **Europees Jaar tegen armoede en sociale uitsluiting**. De SARC stelt voor om ook in het nieuwe werkprogramma rond participatie in de culturele sector te blijven werken, aansluitend op de prioriteit ‘toegang tot cultuur verhogen’ uit het werkplan 2008-2010.

De SARC vraagt dat het Belgische voorzitterschap het belang en de rol onderstreept van een uitgebouwd **middenveld, geschraagd door vrijwilligerswerk** als intermediair tussen de individuele burger en de overheid op verschillende bestuursniveaus.

Het voorzitterschap dient zich er voor in te zetten opdat het opstellen, uitvoeren en evalueren van de werkplannen Cultuur zou gebeuren in dialoog met het middenveld.

Tenslotte dringt de SARC erop aan dat het Belgische voorzitterschap een pleidooi houdt om 2011 uit te roepen tot het Europees jaar van de vrijwilliger.

JEUGD

Het woordvoerderschap in de eerste zes maanden van 2010 is een positief signaal. Het komt er nu op aan om voldoende budget en personeel voor wat betreft de voorbereiding 2009 en de uitvoering vanaf begin 2010 tot en met eerste helft 2011, ter beschikking te stellen.

Het Belgische voorzitterschap dient o.a. de ‘rolling agenda’ voor jeugd op te volgen alsook een impuls te geven aan het nieuwe Europese samenwerkingskader inzake Jeugd.

Het gaat onder meer over:

- 2010 Europees jaar tegen armoede en sociale uitsluiting

¹ Resolutie aangenomen op 16 januari 2008 (2007/2114 (INI)- P6_TA_PROV (2008)0013

² 14600/06 – COM(2007)558 def.

³ 13426/07 – COM(2007)558 def.

- Het verder implementeren van het Europees Pact voor de Jeugd in het kader van de hernieuwde Lissabonstrategie met prioriteiten als jeugdwerkgelegenheid, participatie in onderwijs en opleiding, sociale integratie van jongeren, bijzondere aandacht voor kansarme jongeren. Inspanningen blijven nodig om, bij het aansturen van de Lissabonstrategie, op basis van een transversale aanpak en het mondig maken van jongeren, de jongerendimensie te ontwikkelen.
- Het belang van het programma “Jeugd in Actie” (2007-2013) als instrument op Europees niveau om activiteiten te ondersteunen. Tussentijdse evaluatie van het “Jeugd in Actie” programma 2007-2013
- Europees Jeugdrapport (voor het eerst wordt een staat van de jeugd in Europa gebracht... voorzien in 2009)
- Nieuwe sociale agenda (intergenerationele samenwerking)
- Opvolgen van de jeugdagenda in verschillende internationale organisaties, in het bijzonder het (Jeugd) Actieplan van de Verenigde Naties en de ILO.
- Leefmilieu, opwarming van de aarde en klimaatverandering (hierrond kunnen wij een informerende en sensibiliserende rol spelen)

Belgische thema's:

- Vrijwilligerswerk (aandacht voor de hindernissen en versterking van burgerschap)... we pleiten (o.a. op de EU-Raad Jeugd van 20 november dat 2011 het Europees jaar van de vrijwilligers zou worden)
- Jeugd in de media en nieuwe media (Europees Jeugdjournaal - of een jeugdrubriek in Euronews)
- De geschiedenis van het jeugdwerk en het jeugdbeleid in Europa en de relevantie ervan voor het actuele Europese jeugdbeleid
- Jongeren en hun toegang tot cultuur (o.a. 1 €, alsook zien wat de resultaten zijn van het Europese onderzoek)
- de toegankelijkheid van het jeugdwerk in Europa (o.a. voor laaggeschoolde jongeren, armste jongeren, anders-etnische jongeren,...)
- Jeugd en duurzame ontwikkeling

Het Belgische voorzitterschap dient verder werk te maken van de invulling van de gestructureerde dialoog. Wat betekent dit jongeren betrekken bij een Europees besluitvormingsproces?

Best practices in Vlaanderen kunnen zeker inspirerend werken.

SPORT

De mogelijkheden voor het Belgische voorzitterschap op het gebied van sport, hangen in ruime af van het ratificatieproces van het Lissabonverdrag. Indien het ratificatieproces zou zijn afgerond, kan tijdens het Belgische voorzitterschap een formele raad voor Sport plaatshebben en kan het Europees Sportprogramma uitgewerkt en wie weet, zelfs opgestart worden.

De SARC vraagt dat de Vlaamse overheid zich verder inzet om sport effectief een bevoegdheid van de Europese Unie te maken.

1. Onder Portugees en Sloveens voorzitterschap werd duidelijk dat de EU zich sterker wenst te profileren op het vlak van anti-dopingbeleid. Zo werd een EU-Werkgroep opgericht waarin ook Vlaanderen (team Medisch Verantwoord Sporten, departement CJSM) zal zetelen. Het werd al meermaals gesteld dat de EU een coherenter anti-dopingbeleid wenst en dus ook zelf positie wenst in te nemen (naast de bestaande UNESCO-conventie en de Raad van Europa). Vlaanderen zou vanuit haar expertise op het vlak van dopingbestrijding een positieve impuls kunnen geven.

2. Een aantal thema's uit het Witboek Sport zijn ook thema's die in Vlaanderen in het sportbeleid mee opgenomen worden. Zowel in het huidige als in het toekomstige Vlaamse sportbeleid zijn er een aantal thema's waarin Vlaanderen over specifieke expertise beschikt (sport en interculturaliteit, sport en opleiding, vrijwilligers) en die Vlaanderen dus mee kan trekken tijdens het voorzitterschap.

AUDIOVISUELE ZAKEN

De SARC vraagt dat volgende thema's **prioritair** op de agenda worden geplaatst tijdens het Belgische EU-voorzitterschap:

- **E-government**: hoe kunnen nieuwe communicatie en mediatechnologieën worden ingezet ten behoeve van een efficiëntere en eenvoudigere overheid;
- **Virtuele werelden**, vb. on-line gaming. Dit thema is op de toekomst gericht. De SARC staat een positieve benadering voor, waarbij de nadruk wordt gelegd op de educatieve mogelijkheden, de verbondenheid met de cultuur en de eigenheid van de gebruiker en zijn gemeenschap(pen) en de complementariteit van gaming aan andere media. De online beleving sluit o.i. steeds dichterbij de mediabeleving van vandaag.
De SARC wil zijn ogen echter niet sluiten voor de mogelijke gevaren. Bescherming van kansengroepen zoals minderjarigen is een must (zie ook hieronder: belang van maatschappelijk debat rond mediageletterdheid en het programma 'Veiliger Internet Plus').

De SARC vraagt voorts dat het Belgische voorzitterschap op het terrein van het audiovisuele aandacht heeft voor het **verder implementeren** van en het voeren van een **maatschappelijk debat over**

- de opvolger van het **"Veiliger Internet Plus"** programma voor een veiliger gebruik van het internet en andere communicatietechnologieën (2009-2014)⁴ met name door kinderen, en daarbij aansluitend initiatieven in het kader van een Europese aanpak van **mediageletterdheid in de digitale omgeving (e-inclusie)**;
- het bevorderen van creatieve inhoud in de online omgeving met aandacht voor de **mediaconcentratie in de online wereld** en voor het handhaven van culturele diversiteit, **de rol van de mediasector in de inclusieve en innovatieve samenleving van morgen**;

⁴ Het programma is nog niet goedgekeurd door het Europees Parlement

- digital dividend: door digitalisering van bijvoorbeeld TV komt er veel radiospectrum vrij. Hoe kan dit spectrum best worden ingezet?
- user generated content en sociale netwerken: de problematiek van de gebruiker die meer en meer ook producent van informatie wordt, al dan niet complementair aan de bestaande media-aanbieders;
- mobiele tv.

Brussel, 4 november 2008,

Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Iris Van Riet, algemeen secretaris